

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

SECRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 08.10.2008 zai.
nr. 4298 podpis. (Marek)

DKZU- 0401- 47/08/MW

Warszawa, 2008-10-06

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 18 posiedzeniu Senatu w dniu 25 września 2008r. w sprawie przyczyn ograniczenia możliwości przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, jako sposobu uzyskiwania świadectwa ukończenia szkoły dla dorosłych, do trzech typów szkół: szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego uprzejmie informuję:

Wprowadzenie, ustawą z dnia 11 kwietnia 2007 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 80, poz. 542,) nowych zasad przeprowadzania egzaminów eksternistycznych zostało poprzedzone dogłębną analizą dotychczasowego systemu:

1. Funkcjonowanie w systemie szkolnym od 2002 r. nowych typów szkół ponadgimnazjalnych, (ustawa z dnia 8 stycznia 1999 r. - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego - Dz. U. Nr 99, poz. 12, z późn. zm.) z jednoczesnym zachowaniem okresów przejściowych, umożliwiających przystępowanie do starej formuły egzaminów: dojrzałości i egzaminu zawodowego spowodowało wzrost zainteresowania egzaminami eksternistycznymi z zakresu szkół starego systemu.
2. Najwięcej osób przystępowało do egzaminów z zakresu szkół ponadpodstawowych dla dorosłych, a wśród nich liceum ogólnokształcącego, a więc korzystało z możliwości uzyskania przede wszystkim wykształcenia średniego:
 - w roku szkolnym 2003/2004 do egzaminów eksternistycznych przystąpiły 109 623 osoby z tego 79 736 osób z zakresu liceum ogólnokształcącego, tj. 72,7 % wszystkich zdających, w roku szkolnym 2004/2005 - 87 157 osób, z tego z zakresu liceum 67 814, tj. 77,8 %, w roku szkolnym 2005/2006 - 44 817 osoby, z tego z zakresu liceum 53 651, tj. 79,5 %, a w roku szkolnym 2006/2007 - 34 817 osób, z tego z zakresu liceum 23 077 osób, tj. 66,3 % wszystkich zdających,
 - z zakresu szkół starego ustroju szkolnego, prowadzących kształcenie zawodowe, w tym okresie przystąpiło do egzaminów eksternistycznych odpowiednio: 29 707, 19 100, 9 166, 11 749 osób.
3. W odniesieniu do szkół nowego ustroju początkowo egzaminy przeprowadzано głównie z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum dla dorosłych, do których łącznie w roku szkolnym 2003/2004 przystąpiło 180 osób, a w roku 2004/2005 - 253 osoby. Od roku

szkolnego 2005/2006 wzrosło zainteresowanie egzaminami z zakresu szkół ponadgimnazjalnych:

- roku 2005/2006 do egzaminów eksternistycznych przystąpiły 4 642 osoby z tego 3 091 osób z zakresu liceum ogólnokształcącego, tj. 67 %, w roku szkolnym 2006/2007 przystąpiło 18 187 osób, z tego z zakresu liceum 14 830 osób, tj. 81,6 % wszystkich zdających.
- z zakresu szkół nowego ustroju szkolnego, prowadzących kształcenie zawodowe, w tym okresie przystąpiło do egzaminów eksternistycznych odpowiednio: 0, 0, 1442, 3156 osób.

Przytoczone dane wskazują, że zainteresowanie egzaminami eksternistycznymi przeprowadzanymi na dotychczasowych zasadach dotyczyło głównie egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych w celu uzyskania wykształcenia średniego. Dlatego też, egzaminy eksternistyczne, przeprowadzane wg nowego systemu, jako sposób uzyskiwania świadectwa ukończenia szkoły dla dorosłych, zostały ograniczone do zakresu szkół, które prowadzą kształcenie ogólne, tj. szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. Szkoły te są szkołami umożliwiającymi uzyskanie odpowiedniego poziomu wykształcenia, a po ukończeniu gimnazjum lub liceum istnieje możliwość uzyskania kwalifikacji zawodowych np. poprzez uczęszczanie do szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe (zasadniczej szkoły zawodowej, technikum, szkoły policealnej) lub poprzez uzyskanie tytułu kwalifikacyjnego po zdaniu egzaminu państwowego. Struktura szkolna zapewnia drożność na wszystkich szczeblach kształcenia oraz dostęp osobom dorosłym do szkół wszystkich typów, a już wprowadzone rozwiązania dotyczące zaliczania w szkołach dla dorosłych prowadzących kształcenie zawodowe wyników kursów zawodowych realizowanych w formach pozaszkolnych przez akredytowane publiczne i niepubliczne placówki i ośrodki albo przez osoby prawne i fizyczne prowadzące działalność oświatową wymienioną w art. 83a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, które dla tych kursów uzyskały akredytację kuratora oświaty, umożliwią skracanie okresu kształcenia zawodowego i zapewnia jego elastyczność.

Należy podkreślić, iż egzaminy eksternistyczne nigdy nie były przeprowadzane z zakresu szkół medycznych, jak również nie obejmowały wszystkich zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Wiąże się to ze specyfiką danego zawodu i problemów z opanowaniem wiedzy i umiejętności zawodowych w drodze samokształcenia. Największym zainteresowaniem cieszyły się zawody ekonomiczne: technik ekonomista, technik rachunkowości, technik handlowiec, sprzedawca. W zawodach tych oferta szkół jest również duża, a na rynku pracy występuje przewaga podaży nad popytem.

Wobec tak rozbudowanego systemu zapewniającego drożność kształcenia i dającego możliwość powrotu do szkoły na każdym poziomie kształcenia nie znajduje uzasadnienia utrzymywanie w systemie oświaty tak szerokiego zakresu (wszystkie typy szkół) korzystania z możliwości uzyskania świadectwa ukończenia szkoły w trybie egzaminów eksternistycznych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że rozwiązania w obszarze kształcenia zawodowego, zmierzające do upowszechnienia kształcenia modułowego (programy modułowe umożliwiają elastyczne reagowania na potrzeby gospodarki i lokalnego rynku pracy) oraz tworzenie Krajowego Systemu Kwalifikacji i Krajowych Ram Kwalifikacji powiązanych z Europejskimi Ramami Kwalifikacji, umożliwi porównywanie kwalifikacji na europejskim rynku pracy i potwierdzanie kwalifikacji uzyskanych w drodze uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Efektem tych działań ma być utworzenie nowoczesnego systemu

kwalifikacji ukierunkowanego na ocenę wartości uczenia się pod kątem jego efektów (wyników) a nie oceny procesu i warunków w jakim uczenie się zachodzi oraz na umożliwienie stosowania zindywidualizowanych ścieżek uczenia się, a także ułatwienie procesu przekwalifikowania się.

Ponadto informuję, że zgłoszone, w 2006 roku, w ramach konsultacji międzyresortowych i z partnerami społecznymi, uwagi do *projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw* nie dotyczyły punktu 6 w art. 1 przedmiotowego projektu, zmieniającego brzmienie art. 10 *ustawy z dnia 7 września o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

z poważaniem

W/Z MINISTRA
SEKRETARZ STANU

Kryszyna Szumilas
Kryszyna Szumilas